

Q: Wat zijn de 3 stadia die zorgverleners onderscheiden in aanpak en besluitvorming rond de patiëntenzorg?

- De veranderende omstandigheden vanwege Corona vraagt van onze zorgverleners steeds veranderende besluitvorming over kwaliteit, continuïteit van zorg en medisch-ethische keuzes rond de individuele patiëntenzorg.
- Er zijn bijna geen 'vaste' momenten aan te wijzen waarop deze besluiten veranderen.
- Zorgverleners onderscheiden drie verschillende stadia:
  - **In het eerste stadium** kan de zorg geleverd worden zoals gebruikelijk. In dit stadium werd de zorg voor COVID19-patiënten georganiseerd naast de reguliere zorg.
  - Er waren wel gevolgen voor de manier waarop zorg werd geleverd (bv. online consult), maar de kwaliteit van zorg werd hier verder echter niet door beïnvloed.
  - **In het tweede stadium**, waarin wij nu verkeren, kan de zorg voor COVID19-patiënten en de overige medisch noodzakelijke zorg alleen geleverd worden door ingrijpende veranderingen in de organisatie van de zorg. Bijvoorbeeld:
    - Verpleegafdelingen worden samengevoegd;
    - Zorgverleners worden getraind om op andere afdelingen te worden ingezet.
    - Er wordt andere apparatuur ingezet die men niet gewend is

- En ook hebben deze veranderingen gevolgen voor de continuïteit van zorg: bepaalde behandelingen worden uitgesteld of verplaatst.
- Zorg die om medische redenen niet kan worden uitgesteld, zoals acute zorg of hartoperaties wordt nog steeds geleverd.
- Zo kunnen in dit stadium zoveel mogelijk patiënten goede en veilige zorg krijgen van een aanvaardbaar niveau.

- **In het derde stadium** is er sprake van absolute tekorten qua mogelijkheden om zorg te verlenen.
- Momenteel wordt er door velen een uiterste inspanning geleverd om te zorgen dat er geen tekorten ontstaan, bijvoorbeeld aan persoonlijke beschermingsmiddelen, geneesmiddelen of IC-capaciteit.
- Toch bestaat de mogelijkheid dat er ooit een tekort ontstaat. Bijvoorbeeld omdat er nergens meer IC-capaciteit vrij is, of omdat als er nog meer capaciteit voor COVID19-zorg vrijgemaakt zou worden de overige zorg daar onaanvaardbaar onder zou lijden.
- Op dat moment gaan deze absolute tekorten dus een rol spelen bij de medisch-ethische besluitvorming.